

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 1

MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 7

BỘ SÁCH: CÁNH DIỀU

Thời gian làm bài: 90 phút

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

PHẦN I – TRẮC NGHIỆM (5 điểm)

Đọc ngữ liệu sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

YÊU LẮM QUÊ HƯƠNG

Em yêu từng sợi nắng cong

Bức tranh thủy mặc dòng sông con đò

Em yêu chao liêng cánh cò

Cánh đồng mùa gặt lượn lờ vàng ươm

Em yêu khói bếp vương vương

Xám màu mái als mây tầng mây cao

Em yêu mơ ước đủ màu

Cầu vồng ẩn hiện mưa rào vừa qua

Em yêu câu hát ơi à

Mồ hôi cha mẹ mặn mà sớm trưa

Em yêu cánh võng đong đưa

Cánh diều no gió chiều chưa muốn về

Đàn trâu thong thả đường đê

Chon von lá hát vọng về cỏ lau

Trăng lên lóm đóm hạt sao

Gió sông rười rượi hoa màu thiên nhiên

Em đi cuối đất cùng miền

Yêu quê yêu đất gắn liền bước chân.

(Hoàng Thanh Tâm)

Câu 1. Phương thức biểu đạt chính của bài thơ là gì?

A. Tự sự

B. Biểu cảm

C. Miêu tả

D. Nghị luận

Câu 2. Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

A. Thơ bốn chữ

B. Thơ lục bát

C. Thơ năm chữ

D. Thơ tám chữ

Câu 3. Bài thơ viết về đề tài gì?

- A. Tình mẫu tử
- B. Tình bạn
- C. Tình phụ tử
- D. Tình yêu quê hương đất nước

Câu 4. Từ “no” đặt trong ngữ cảnh câu thơ *Cánh diều no gió chiều chưa muốn về* được hiểu theo nghĩa nào sau đây?

- A. Ở trạng thái như cầu sinh lí về ăn uống được thỏa mãn đầy đủ
- B. Ở trạng thái nhu cầu nào đó đã được thỏa mãn hoàn toàn đầy đủ, không thể nhận thêm được nữa
- C. Hết mức, có muốn hơn nữa cũng không được
- D. Dung dịch không thể hòa tan thêm nữa hay hợp chất hữu cơ không thể kết hợp thêm nguyên tố nào nữa

Câu 5. Điệp ngữ “em yêu”, “yêu” được sử dụng trong bài thơ diễn tả điều gì?

- A. Nhấn mạnh tình yêu của nhân vật “em” đối với thiên nhiên
- B. Nhấn mạnh tình yêu của nhân vật “em” đối với quê hương
- C. Nhấn mạnh tình yêu của nhân vật “em” đối với cha mẹ
- D. Nhấn mạnh tình yêu của nhân vật “em” đối với cảnh vật, con người, với quê hương đất nước

Câu 6. Những hình ảnh nào trong bài thơ đang dần trở thành hoài niệm trong cuộc sống hiện đại?

- A. Dòng sông, cánh đồng
- B. Tầng mây, cầu vồng
- C. Khói bếp, mái lá
- D. Đường đê, hoa màu

Câu 7. Hệ thống hình ảnh trong bài thơ khơi gợi điều gì?

- A. Bức tranh con người lao động sôi nổi, hào hứng, say mê
- B. Bức tranh làng quê quen thuộc, đẹp đẽ, bình dị, thân thương
- C. Bức tranh tình cảm gia đình sum vầy, ấm áp yêu thương
- D. Bức tranh thiên nhiên lúc giao mùa sinh động, tươi đẹp

Câu 8. Các từ láy *lượn lờ*, *vuông vường*, *mặn mà*, *đong đưa*, *thong thả*, *chon von*, *lốm đốm*, *rười rười* có tác dụng gì sau đây?

- A. Diễn tả sinh động bức tranh thiên nhiên và con người
- B. Khắc họa chân thực các khoảnh khắc cuộc sống vô tình bất gặp
- C. Gợi sự bình yên, nhẹ nhàng, vương vấn, yêu thương trong tâm hồn
- D. A và C đúng

Câu 9. Em hãy nêu nội dung chính của bài thơ trên.

Câu 10. Em hãy viết khoảng 3-5 dòng để chia sẻ về vai trò của quê hương hoặc tình yêu quê hương đối với mỗi người.

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN (5 điểm)

Nhân vật là linh hồn của một tác phẩm. Tác giả thông qua nhân vật – đưa con tinh thần của mình mà truyền tải mọi thông điệp mong muốn đến với người đọc, người nghe. Em hãy viết bài văn phân tích đặc điểm một nhân vật văn học mà em ấn tượng nhất để làm rõ được thông điệp của tác giả.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****PHẦN I – TRẮC NGHIỆM****Câu 1 (0.25 điểm)**

Phương thức biểu đạt chính của bài thơ là gì?

- A. Tự sự
- B. Biểu cảm
- C. Miêu tả
- D. Nghị luận

Phương pháp:

Đọc kỹ bài thơ

Lời giải chi tiết:

Phương thức biểu đạt chính của bài thơ là biểu cảm

=> Đáp án: B

Câu 2 (0.25 điểm)

Bài thơ được viết theo thể thơ nào?

- A. Thơ bốn chữ
- B. Thơ lục bát
- C. Thơ năm chữ
- D. Thơ tám chữ

Phương pháp:

Dựa vào đặc trưng thể loại

Lời giải chi tiết:

Bài thơ được viết theo thể thơ lục bát

=> Đáp án: B

Câu 3 (0.25 điểm)

Bài thơ viết về đề tài gì?

- A. Tình mẫu tử
- B. Tình bạn
- C. Tình phụ tử
- D. Tình yêu quê hương đất nước

Phương pháp:

Từ nội dung rút ra đề tài

Lời giải chi tiết:

Bài thơ viết về đề tài tình yêu quê hương đất nước

=> Đáp án: D

Câu 4 (0.25 điểm)

Từ “no” đặt trong ngữ cảnh câu thơ *Cánh diều no gió chiều chưa muốn về* được hiểu theo nghĩa nào sau đây?

- A. Ở trạng thái như cầu sinh lí về ăn uống được thỏa mãn đầy đủ

B. Ở trạng thái nhu cầu nào đó đã được thỏa mãn hoàn toàn đầy đủ, không thể nhận thêm được nữa

C. Hết mức, có muốn hơn nữa cũng không được

D. Dung dịch không thể hòa tan thêm nữa hay hợp chất hữu cơ không thể kết hợp thêm nguyên tố nào nữa

Phương pháp:

Xác định nghĩa của từ dựa vào ngữ cảnh

Lời giải chi tiết:

Từ “no” đặt trong ngữ cảnh câu thơ *Cánh diều no gió chiều chưa muốn về* được hiểu theo nghĩa: Ở trạng thái nhu cầu nào đó đã được thỏa mãn hoàn toàn đầy đủ, không thể nhận thêm được nữa

=> Đáp án: B

Câu 5 (0.25 điểm)

Điệp ngữ “em yêu”, “yêu” được sử dụng trong bài thơ diễn tả điều gì?

A. Nhấn mạnh tình yêu của nhân vật “em” đối với thiên nhiên

B. Nhấn mạnh tình yêu của nhân vật “em” đối với quê hương

C. Nhấn mạnh tình yêu của nhân vật “em” đối với cha mẹ

D. Nhấn mạnh tình yêu của nhân vật “em” đối với cảnh vật, con người, với quê hương đất nước

Phương pháp:

Vận dụng kiến thức về điệp ngữ

Lời giải chi tiết:

Điệp ngữ “em yêu”, “yêu” được sử dụng trong bài thơ nhấn mạnh tình yêu của nhân vật “em” đối với cảnh vật, con người, với quê hương đất nước

=> Đáp án: D

Câu 6 (0.25 điểm)

Những hình ảnh nào trong bài thơ đang dần trở thành hoài niệm trong cuộc sống hiện đại?

- A. Dòng sông, cánh đồng
- B. Tầng mây, cầu vồng
- C. Khói bếp, mái lá
- D. Đường đê, hoa màu

Phương pháp:

Đọc kỹ bài thơ

Lời giải chi tiết:

Những hình ảnh trong bài thơ đang dần trở thành hoài niệm trong cuộc sống hiện đại là: Khói bếp, mái lá

=> Đáp án: C

Câu 7 (0.25 điểm)

Hệ thống hình ảnh trong bài thơ khơi gợi điều gì?

- A. Bức tranh con người lao động sôi nổi, hào hứng, say mê
- B. Bức tranh làng quê quen thuộc, đẹp đẽ, bình dị, thân thương
- C. Bức tranh tình cảm gia đình sum vầy, ấm áp yêu thương

D. Bức tranh thiên nhiên lúc giao mùa sinh động, tươi đẹp

Phương pháp:

Đọc kĩ bài thơ

Lời giải chi tiết:

Hệ thống hình ảnh trong bài thơ khơi gợi về bức tranh làng quê quen thuộc, đẹp đẽ, bình dị, thân thương

=> Đáp án: B

Câu 8 (0.25 điểm)

Các từ láy *lượn lờ*, *vương vương*, *mặn mà*, *đong đưa*, *thong thả*, *chon von*, *lóm đóm*, *rười rười* có tác dụng gì sau đây?

- A. Diễn tả sinh động bức tranh thiên nhiên và con người
- B. Khắc họa chân thực các khoảnh khắc cuộc sống vô tình bất gặp
- C. Gợi sự bình yên, nhẹ nhàng, vương vấn, yêu thương trong tâm hồn
- D. A và C đúng

Phương pháp:

Vận dụng kiến thức về từ láy

Lời giải chi tiết:

Tác dụng: diễn tả sinh động bức tranh thiên nhiên và con người và gợi sự bình yên, nhẹ nhàng, vương vấn, yêu thương trong tâm hồn

=> Đáp án: D

Câu 9 (1.0 điểm)

Em hãy nêu nội dung chính của bài thơ trên.

Phương pháp:

Đọc kỹ bài thơ và nêu được chính xác nội dung chính

Lời giải chi tiết:

Gợi ý:

Bài thơ diễn tả tình yêu của nhân vật “em” bắt đầu từ tất cả những gì gần gũi, gắn bó thiêng liêng nhất của mỗi con người: cánh đồng, khói bếp, con đò, cánh võng, cánh diều, cha mẹ, ... đến những hình ảnh của thiên nhiên tươi đẹp như dòng sông, tầng mây, cầu vồng, làn gió, trăng sao... Bài thơ *Yêu lắm quê hương* của Hoàng Thanh Tâm chan chứa tình yêu thiên nhiên, con người và quê hương đất nước sâu nặng.

Câu 10 (2.0 điểm)

Em hãy viết khoảng 3-5 dòng để chia sẻ về vai trò của quê hương hoặc tình yêu quê hương đối với mỗi người.

Phương pháp:

Nêu được ít nhất 2 ý về vai trò của quê hương đối với mỗi người

Lời giải chi tiết:

Gợi ý:

- Quê hương là nơi mỗi con người được sinh ra, lớn lên, là mảnh đất chúng ta chôn rau cắt rốn, gắn bó, nơi ghi dấu những kỉ niệm đẹp để khó quên.
- Quê hương với những bản sắc văn hóa phong phú, đặc sắc góp phần hình thành tính cách, nuôi dưỡng tâm hồn con người.
- Tình yêu quê hương gắn liền tình yêu gia đình là tình cảm trong sáng nhất, cao cả và góp phần làm thanh lọc tâm hồn con người.

- Tình yêu quê hương sẽ giúp con người làm nên sức mạnh đoàn kết dân tộc, thành ý bất khuất, sức mạnh chiến đấu, quyết tâm bảo vệ đất nước, đánh đuổi ngoại xâm, ý thức xây dựng đất nước đàng hoàng hơn, to đẹp hơn.

- Quê hương không chỉ là nơi chúng ta lớn lên mà còn là nơi con người ta quay trở về sau những khó khăn thử thách cuộc đời. người con nào khi xa quê trở về đều cảm thấy thanh thản, yên bình bởi cá không khí quen thuộc, bởi con người mộc mạc nơi xứ mình.

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN (5 điểm)

Nhân vật là linh hồn của một tác phẩm. Tác giả thông qua nhân vật – đứa con tinh thần của mình mà truyền tải mọi thông điệp mong muốn đến với người đọc, người nghe. Em hãy viết bài văn phân tích đặc điểm một nhân vật văn học mà em ấn tượng nhất để làm rõ được thông điệp của tác giả.

Phương pháp:

1. Mở bài

- Giới thiệu nhân vật cần phân tích
- Nêu ý kiến của người viết về đặc điểm của nhân vật

2. Thân bài

- a. giới thiệu tác giả, tác phẩm, hoàn cảnh của nhân vật
- b. Phân tích những đặc điểm, phẩm chất, tính chất, tính cách của nhân vật
  - Phân tích đặc điểm thứ nhất của nhân vật
  - + Ý kiến về đặc điểm thứ nhất của nhân vật
  - + Lí lẽ (là lí giải của người viết cho đặc điểm của nhân vật cần phân tích) cần thuyết phục, xác đáng.

- + Bằng chứng (là những chi tiết, sự việc, lời nói, ngôn ngữ, trích dẫn... từ truyện) cần xác thực, phong phú
- Phân tích đặc điểm thứ hai của nhân vật
- + Ý kiến về đặc điểm thứ hai của nhân vật
- + Lí lẽ (là lí giải của người viết cho đặc điểm của nhân vật cần phân tích) cần thuyết phục, xác đáng.
- + Bằng chứng (là những chi tiết, sự việc, lời nói, ngôn ngữ, trích dẫn... từ truyện) cần xác thực, phong phú
- Nhận xét được nghệ thuật xây dựng nhân vật của nhà văn
- Nêu được ý nghĩa của hình tượng nhân vật

3. Kết bài

- Khẳng định lại ý kiến của người viết
- Nêu cảm nghĩ về nhân vật

Lời giải chi tiết:

Bài tham khảo:

Một con người khi làm việc, không tự tin vào bản thân, không có chính kiến của mình mà phải thực hiện ý kiến theo tham khảo của nhiều người khác thì sẽ dẫn tới tình trạng “lắm thầy thối ma” rồi cũng thất bại. Nhân vật người thợ mộc trong câu chuyện ngụ ngôn “đẽo cày giữa đường” đã cho ta thấy điều đó.

Câu chuyện kể về một chàng nông dân có được khúc gỗ to muốn làm một cái cày để bán thu lợi nhuận và tăng năng suất lao động. Không biết sự vô tình hay cố ý, anh ta ngồi đẽo cày giữa đường. Kết cục từ một khúc gỗ có ích trở thành một mẩu gỗ vô dụng bởi anh không bảo vệ được chính kiến của mình, nghe hết lời người này đến lời người khác. Giá mà anh ta nghiên cứu thật kĩ những yêu cầu cần đạt

của sản phẩm mình đã chọn thì sẽ không đến nỗi làm người khác phì cười. Miệng đời không xấu, chưa hẳn người qua đường có ý phá anh ta nhưng mỗi người có một cảm nhận riêng theo từng góc độ của họ. Khi việc anh làm phơi ra trước mặt mọi người thì lẽ đương nhiên mọi người có quyền góp ý cho anh không ngần ngại. Có những ý kiến tốt song có người ích kỷ muốn anh ta không làm được, không tin vào bản thân mà cố ý nói hại trêu chọc anh.

Có thể nói, hành động của anh đèo cày không sai khi chịu và biết lắng nghe ý kiến của người khác. Nhưng do anh không chịu suy nghĩ chín chắn, kết hợp giữa ý kiến của mình với ý kiến tham khảo nên đã gây ra tình trạng kể trên.

Nếu có chủ kiến thì vốn trí thức và bản lĩnh sẽ giúp anh phân tích cái lợi và cái hại cho mình. Trí thức là sự hiểu biết, trình độ nhận thức để giải quyết công việc một cách nhanh chóng và hiệu quả dựa trên những cơ sở sẵn có trong mỗi con người. Bản lĩnh song không được là ngu ngốc, thiếu logic của từng ý kiến để chất lọc thật chính các những điều hay, đưa tới kết luận và hành động. Một khi đã quyết định làm thì dám chịu trách nhiệm với bản thân rồi rút kinh nghiệm chứ không bạ đâu làm đấy.

Trong cuộc sống hiện đại mà không phải lúc nào ta cũng nhận được sự giúp đỡ thân thuộc. Vì vậy mỗi con người phải có chính kiến của mình. Mặc dù ta vẫn phải tiếp nhận ý kiến của người khác nhưng phải biết chọn lọc, không thể để ý kiến đó chi phối và lấn át lý tưởng của bản thân. Anh chàng trong chuyện chẳng những thiếu lập trường mà còn thiếu hiểu biết về công việc mình đang làm nên ai nói gì cũng nghe thành ra thất bại. Câu chuyện khuyên mọi người phải biết học hỏi một cách chủ động và phải có chủ kiến của mình trong bất cứ hoàn cảnh nào và lĩnh vực nào.

Nếu phải làm một công việc mang tính tập thể có ý nghĩa quan trọng, đòi hỏi trình độ cao, ta cũng không nên quá đề cao ý kiến của bản thân và đây là việc có ý nghĩa không phải cho riêng mình. Song không vì thế mà ta yên lặng, hãy mạnh

dạn nói lên ý kiến suy nghĩ của mình vì có thể nó có ích cho kết quả chung, giúp ta nhẹ nhõm và tự tin hơn vào bản thân năng lực, trí tuệ cũng như hoàn thiện hơn và điều quan trọng hơn là được mọi người yêu quý, tin cậy và thán phục. Nhưng ngược lại kết quả xấu làm ảnh hưởng đến bản thân và cuộc sống.

Cuộc đời chúng ta chỉ sống được một lần duy nhất nên phải đeo một cái cà vạt thật hoàn hảo để không cảm thấy hối tiếc. Hãy học từ những sai lầm của người khác, bạn sẽ không bao giờ hối hận

Loigiaihay.com

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 2

MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 7

BỘ SÁCH: CÁNH DIỀU

Thời gian làm bài: 90 phút

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

PHẦN I – TRẮC NGHIỆM (4 điểm)

Đọc ngữ liệu sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

Không có gì tự đến đâu con

Quả muốn ngọt phải tháng ngày tích nhựa

Hoa sẽ thơm khi trải qua nắng lửa

Mùa bội thu trải một nắng hai sương.

Không có gì tự đến, dầu bình thường

Phải bằng cả đôi tay và nghị lực.

Như con chim suốt ngày chọn hạt

Năm tháng bao dung nhưng khắc nghiệt lạ kỳ.

Dầu bây giờ cha mẹ đôi khi,

Có nặng nhẹ yêu thương và giận dỗi.

Có roi vọt khi con hư và có lỗi

Thương yêu con, đâu đồng nghĩa với nuông chiều!

Đường con đi dài rộng biết bao nhiêu...

Năm tháng nụ xanh giữ cây vươn thẳng,

Trời cao đó nhưng chẳng bao giờ lặng,

Chỉ có con mới nâng nổi chính mình.

Nhớ nghe con!

(Trích *Không có gì tự đến đâu con* – Nguyễn Đăng Tấn)

Câu 1. Bài thơ là lời nhắn nhủ của cha mẹ dành cho con. Đúng hay sai?

A. Đúng

B. Sai

Câu 2. Câu thơ “Quả muốn ngọt phải tháng ngày tích nhựa” có ý nghĩa gì?

A. Quả của cây muốn chín ngọt cần trải qua thời gian để cây tích nhựa, nuôi dưỡng

B. Quả của cây ngọt là bởi tích tụ được nhiều nhựa cây

C. Muốn gặt hái thành công phải trải qua quá trình chuẩn bị lâu dài, gian khổ

D. A và B đều diễn tả đúng ý nghĩa của câu thơ

Câu 3. Trong câu thơ: *Mùa bội thu trái một nắng hai sương, cặm từ một nắng hai sương* có ý nghĩa gì?

A. Nói về sự lao động vất vả, dài nắng dầm sương từ sáng đến tối của những người làm nghề nông.

B. Là sự đúc kết về sự khắc nghiệt của các hiện tượng thời tiết

C. Muốn mùa màng bội thu cần phải có nắng, sương để cây trồng sinh trưởng

D. Diễn tả niềm hạnh phúc khi được mùa của người nông dân

Câu 4. Dòng nào sau đây nêu đúng nhất ý nghĩa của câu thơ: *Chỉ có con mới nâng nổi chính mình?*

A. Chỉ có ý chí, nghị lực và lòng quyết tâm của con mới giúp con đạt được ước mơ, hoài bão, khát vọng

B. Chỉ có con mới có thể vững bước trưởng thành

C. Chỉ có con mới lập nghiệp cho tương lai

D. Chỉ có con mới làm được mọi việc trong cuộc sống

Câu 5. “đôi tay và nghị lực” tượng trưng cho điều gì sau đây?

A. Sức mạnh của con người

B. Sức lao động của con người

C. Ý chí, quyết tâm của con người

D. B và C đúng

Câu 6. Những ý nào sau đây nêu đúng biểu hiện tình cảm của cha mẹ đối với con trong bài thơ?

A. Đối với con, có lúc yêu thương, có lúc giận dữ

B. Hết mực cưng chiều, yêu thương con vô điều kiện

C. Nghiêm khắc với con khi con hư và có lỗi

D. Chăm lo cho con từng miếng ăn, giấc ngủ

Câu 7. Nhận xét của em về cách kết thúc bài thơ: *Nhớ nghe con!*

Câu 8. Nêu một thông điệp có ý nghĩa đối với bản thân mà em rút ra được từ bài thơ trên.

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN (6 điểm)

Câu 1

Xác định biện pháp tu từ nói quá trong những câu dưới đây. Cách nói quá trong mỗi trường hợp đó biểu thị điều gì? Chỉ ra tác dụng của chúng.

a) *Đêm tháng Năm chưa nằm đã sáng,
Ngày tháng Mười chưa cười đã tối.*

(Tục ngữ)

b) *Thuận vợ thuận chồng, tát Biển Đông cũng cạn.*

(Tục ngữ)

Câu 2

Hãy viết đoạn văn nêu lên cảm xúc của em sau khi đọc một trong các tác phẩm: “*Những cánh buồm*” (Hoàng Trung Thông), “*Mây và sóng*” (Ta-go), “*Mẹ và quả*” (Nguyễn Khoa Điềm).

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****PHẦN I – TRẮC NGHIỆM****Câu 1 (0.5 điểm)**

Bài thơ là lời nhắn nhủ của cha mẹ dành cho con. Đúng hay sai?

A. Đúng

B. Sai

Phương pháp:

Đọc kỹ nội dung bài thơ

Lời giải chi tiết:

Đúng

=> Đáp án: A

Câu 2 (0.5 điểm)

Câu thơ “Quả muôn ngọt phải tháng ngày tích nhựa” có ý nghĩa gì?

A. Quả của cây muôn chín ngọt cần trải qua thời gian để cây tích nhựa, nuôi dưỡng

B. Quả của cây ngọt là bởi tích tụ được nhiều nhựa cây

C. Muôn gặt hái thành công phải trải qua quá trình chuẩn bị lâu dài, gian khổ

D. A và B đều diễn tả đúng ý nghĩa của câu thơ

Phương pháp:

Dựa vào ngữ cảnh để giải thích nghĩa của câu

Lời giải chi tiết:

Câu thơ “Quả muôn ngọt phải tháng ngày tích nhựa” có ý nghĩa:

- Quả của cây muôn chín ngọt cần trải qua thời gian để cây tích nhựa, nuôi dưỡng
- Quả của cây ngọt là bởi tích tụ được nhiều nhựa cây

=> Đáp án: D

Câu 3 (0.5 điểm)

Trong câu thơ: *Mùa bội thu trái một nắng hai sương*, cụm từ *một nắng hai sương* có ý nghĩa gì?

- A. Nói về sự lao động vất vả, dãi nắng dầm sương từ sáng đến tối của những người làm nghề nông.
- B. Là sự đúc kết về sự khắc nghiệt của các hiện tượng thời tiết
- C. Muốn mùa màng bội thu cần phải có nắng, sương để cây trồng sinh trưởng
- D. Diễn tả niềm hạnh phúc khi được mùa của người nông dân

Phương pháp:

Dựa vào ngữ cảnh để giải thích nghĩa của câu

Lời giải chi tiết:

Trong câu thơ: *Mùa bội thu trái một nắng hai sương*, cụm từ *một nắng hai sương* có ý nghĩa: Nói về sự lao động vất vả, dãi nắng dầm sương từ sáng đến tối của những người làm nghề nông.

=> Đáp án: A

Câu 4 (0.5 điểm)

Dòng nào sau đây nêu đúng nhất ý nghĩa của câu thơ: *Chỉ có con mới nâng
nổi chính mình?*

- A. Chỉ có ý chí, nghị lực và lòng quyết tâm của con mới giúp con đạt được ước mơ, hoài bão, khát vọng
- B. Chỉ có con mới có thể vững bước trưởng thành
- C. Chỉ có con mới lập nghiệp cho tương lai
- D. Chỉ có con mới làm được mọi việc trong cuộc sống

Phương pháp:

Dựa vào ngữ cảnh để xác định ý nghĩa của câu thơ

Lời giải chi tiết:

Ý nghĩa: Chỉ có ý chí, nghị lực và lòng quyết tâm của con mới giúp con đạt được ước mơ, hoài bão, khát vọng

=> Đáp án: A

Câu 5 (0.5 điểm)

“đôi tay và nghị lực” tượng trưng cho điều gì sau đây?

- A. Sức mạnh của con người
- B. Sức lao động của con người
- C. Ý chí, quyết tâm của con người
- D. B và C đúng

Phương pháp:

Đọc kỹ bài thơ

Lời giải chi tiết:

“đôi tay và nghị lực” tượng trưng cho sức lao động và ý chí, quyết tâm của con người

=> Đáp án: D

Câu 6 (0.5 điểm)

Những ý nào sau đây nêu đúng biểu hiện tình cảm của cha mẹ đối với con trong bài thơ?

- A. Đối với con, có lúc yêu thương, có lúc giận dữ
- B. Hết mực cưng chiều, yêu thương con vô điều kiện
- C. Nghiêm khắc với con khi con hư và có lỗi
- D. Chăm lo cho con từng miếng ăn, giấc ngủ

Phương pháp:

Đọc kĩ bài thơ.

Chú ý câu này được chọn nhiều hơn 1 đáp án

Lời giải chi tiết:

A và C đúng

=> Đáp án: A, C

Câu 7 (0.5 điểm)

Nhận xét của em về cách kết thúc bài thơ: *Nhớ nghe con!*

Phương pháp:

Nhận xét được hình thức của câu thơ cuối và ý nghĩa của câu thơ

Lời giải chi tiết:

- Hình thức: Câu thơ chỉ có 3 tiếng ngắn gọn, kết thúc bằng dấu chấm than thể hiện ý nghĩa cầu khiến

- Ý nghĩa: Câu thơ ngắn gọn, khác biệt tạo ấn tượng và sự chú ý của người đọc. Là kết tinh những lời răn dạy tốt đẹp của cha mẹ bằng kinh nghiệm sống và tất cả tình yêu thương dành cho con, mong muốn con phải khắc ghi để có thể trưởng thành.

Câu 8 (0.5 điểm)

Nêu một thông điệp có ý nghĩa đối với bản thân mà em rút ra được từ bài thơ trên.

Phương pháp:

Nêu được thông điệp ý nghĩa, phù hợp với nội dung bài thơ

Lời giải chi tiết:

Gợi ý:

- Mỗi con người chúng ta cần phải tôi luyện phải trải qua rất nhiều gian lao, khổ cực, thử thách thì mới thành công.
- Luôn phải kiên trì, mạnh mẽ, không được khuất phục trước khó khăn, thử thách và phải lao động cật lực, dựa trên sức lực chính bản thân để thành công.
- Cha mẹ dù thế nào cũng luôn luôn bao dung, ân cần, luôn mang đến cho con những gì tốt nhất. Lời răn dạy của cha mẹ là điều mà con luôn phải khắc ghi.

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN (6 điểm)

Câu 1 (2 điểm)

Xác định biện pháp tu từ nói quá trong những câu dưới đây. Cách nói quá trong mỗi trường hợp đó biểu thị điều gì? Chỉ ra tác dụng của chúng.

a)	<i>Đêm tháng Năm chưa nằm đã sáng, Ngày tháng Mười chưa cười đã tối.</i>	(Tục ngữ)
b)	<i>Thuận vợ thuận chồng, tát Biển Đông cũng cạn.</i>	(Tục ngữ)

Phương pháp:

Xem lại khái niệm nói quá; xác định biện pháp tu từ nói quá

Lời giải chi tiết:

a. Nói “*chưa nằm đã sáng - chưa cười đã tối*” là nói quá sự thật, là phóng đại mức độ và tính chất nội dung nhằm nhấn mạnh, gây ấn tượng, tăng sức biểu cảm.

Hai câu đầu ngụ ý đêm tháng năm rất ngắn, ngày tháng mười rất ngắn. Câu cuối ngụ ý, lao động của người nông dân hết sức vất vả.

b. Nói “*tát Biển Đông cũng cạn*” là nói quá sự thật vì nước biển Đông rất lớn, không thể tát cạn. Biện pháp tu từ nói quá nhằm phóng đại mức độ, gây ấn tượng và tăng sức biểu cảm. Câu nói ngụ ý rằng vợ chồng hòa thuận sẽ làm nên sức mạnh to lớn.

Câu 2 (4 điểm)

Hãy viết đoạn văn nêu lên cảm xúc của em sau khi đọc một trong các tác phẩm: “*Những cánh buồm*” (Hoàng Trung Thông), “*Mây và sóng*” (Ta-go), “*Mẹ và quả*” (Nguyễn Khoa Điềm).

Phương pháp:

- Mở bài: Nêu cảm nghĩ chung về bài thơ. Dẫn ra khổ thơ, đoạn thơ có nội dung hoặc nghệ thuật đặc sắc mang lại cho em nhiều cảm xúc

- Thân bài: Nêu cụ thể cảm xúc của em về yếu tố nội dung hoặc nghệ thuật đặc sắc khiến em yêu thích

Ví dụ: nêu cảm xúc về hai dòng thơ cuối của bài thơ: “Tôi hoảng sợ ngày bàn tay mẹ moi/ Minh vẫn còn một thứ quả non xanh?”. Hai dòng thơ cuối gợi cho người

đọc sự xúc động, sâu lắng bởi tình cảm và tấm lòng hiếu thảo của nhà thơ. Sử dụng biện pháp tu từ hoán dụ, lấy hình ảnh “bàn tay mẹ mỏi” để chỉ người mẹ già suốt đời vì con đã không còn sức lực nữa. Tiếp đến là biện pháp tu từ ẩn dụ, dùng hình ảnh “quả non xanh” chỉ sự chưa trưởng thành, còn non dại, vụng về của chính mình (người con). Hai dòng thơ đã diễn tả được tâm trạng lo lắng, trăn trở, pha chút ân hận của nhà thơ: mẹ già rồi mà mình vẫn còn non nớt, vụng dại...

- Kết bài: Khái quát lại suy nghĩ của bản thân về yếu tố đã mang lại cảm xúc ấy.

Lời giải chi tiết:

Đoạn văn nêu cảm xúc về bài thơ “Mây và sóng” (Ta-go)

“Mây và sóng” là một trong những tác phẩm tiêu biểu của nhà thơ Ta-go. Bài thơ đã gọi ra cho người đọc cảm nhận sâu sắc về tình mẫu tử thiêng liêng. Em bé trong bài thơ được mời gọi đến thế giới kỳ diệu ở “trên mây” và “trong sóng”. Với sự hiếu kỳ của một đứa trẻ, em đã cất tiếng hỏi: “Nhưng làm thế nào mình lên đó được?”, “Nhưng làm thế nào mình ra ngoài đó được?”. Nhưng khi em bé nhớ đến mẹ vẫn luôn chờ đợi mình ở nhà, em đã từng chối đầy kiên quyết: “Làm sao có thể rời mẹ mà đến được?”, “Làm sao có thể rời mẹ mà đi được?”. Chẳng có niềm hạnh phúc nào bằng được ở bên cạnh mẹ mặc dù thế giới ngoài kia nhiều hấp dẫn. Để rồi, em bé đã sáng tạo ra những trò chơi còn thú vị hơn của những người “trên mây” và “trong sóng”. Trong trò chơi đó, em sẽ là mây, là sóng tinh nghịch nô đùa; còn mẹ sẽ là vàng trắng, là bờ biển dịu hiền, ôm ấp và che chở con. Những câu thơ giàu tính tự sự và miêu tả nhưng lại góp phần bộc lộ cảm xúc của nhân vật trong bài thơ. Ta-go đã sử dụng trong bài thơ những lời thoại, chi tiết được kể tuần tự, vừa lặp lại vừa biến hóa kết hợp với hình ảnh giàu tính biểu tượng. Bài thơ chính là một câu chuyện cảm động về tình mẫu tử thiêng liêng, bất diệt.

Loigiaihay.com

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 3

MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 7

BỘ SÁCH: CÁNH DIỀU

Thời gian làm bài: 90 phút

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

PHẦN I – TRẮC NGHIỆM (6 điểm)

Đọc ngữ liệu sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

Mẹ gom lại từng trái chín trong vườn

Rồi rong ruổi trên nẻo đường lặng lẽ

Ôi, những trái na, hồng, ổi, thị, ...

Có ngọt ngào năm tháng mẹ vất vả.

Con nghe mùa thu vọng về những thương yêu

Giọt mồ hôi rơi trong chiều của mẹ

Nắng mong manh đậu bên thạt khế

Đôi vai gầy nghiêng nghiêng!

Heo may thổi xao xác trong đêm

Không gian lặng im...

Con chẳng thể chợp mắt

Mẹ trở mình trong tiếng ho thao thức

Sương vô tình đậu trên mắt rung rung!

(Lương Đình Khoa – Mùa thu và mẹ)

Câu 1. Đoạn thơ sử dụng phương thức biểu đạt chính nào sau đây?

A. Tự sự

B. Biểu cảm

C. Miêu tả

D. Nghị luận

Câu 2. Thể thơ được sử dụng trong đoạn trích trên là gì?

A. Thơ năm chữ

B. Thơ tự do

C. Thơ bốn chữ

D. Thơ lục bát

Câu 3. Dòng nào sau đây chứa các từ ngữ gợi sự tảo tần và vất vả của người mẹ?

A. Rong ruổi, chắt chiu, vai gầy, thao thức, rung rung

B. Rong ruổi, chắt chiu, ngọt ngào, thao thức, rung rung

C. Rong ruổi, chắt chiu, vai gầy, mùa thu, rung rung

D. Rong ruổi, chất chiu, vai gầy, thao thức, lặng im

Câu 4. Dấu ba chấm trong câu thơ *Ồi, những trái na, hồng, ổi, thị...* có tác dụng gì?

A. Tỏ ý còn nhiều sự vật, hiện tượng tương tự chưa liệt kê hết

B. Làm giãn nhịp điệu câu văn, chuẩn bị cho sự xuất hiện của một từ ngữ biểu thị nội dung bất ngờ hay hài hước, châm biếm

C. Thể hiện chỗ lời nói bỏ dở hay ngập ngừng, ngắt quãng

D. Dùng để kết thúc câu cầu khiến

Câu 5. Đọc khổ thơ thứ nhất và cho biết, vị *ngọt ngào* được tác giả cảm nhận tạo nên bởi điều gì?

A. Vị trái chín trong vườn

B. Sự tảo tần, vất vả của mẹ

C. A và B đúng

D. A và B sai

Câu 6. Đọc câu thơ *Đôi vai gầy nghiêng nghiêng* chúng ta cảm nhận được tình cảm của người viết như thế nào?

A. Vui sướng, tự hào về mẹ

B. Hạnh phúc, ấm áp vì có mẹ

C. Xót xa, thương cảm

D. Buồn bã, u sầu

Câu 7. Trong không gian đêm thu sao xác, ai là người đã ngủ không yên giấc?

- A. Người mẹ
- B. Người con
- C. A và B đúng
- D. A và B sai

Câu 8. Phần trích thơ nào sau đây có nội dung tương đồng với mạch cảm xúc trong bài thơ trên?

- A. Tóc mẹ trắng như mây ngàn năm cũ

Trôi bồng bênh qua vết nứt thời gian

(Bình Nguyên Trang)

- B. Áo của mẹ quanh năm mòn gấu

Vạt mồ hôi đậm nhạt theo màu

(Phan Huy Đồng)

- C. Tôi ngồi nhớ mẹ tôi xưa

Mùa xuân đến sớm người chưa thấy về....

(Xuân Đam)

- D. Tiễn mẹ lên tàu chiều rung tắt

Biết có còn được đón mẹ vào thăm!

(Lê Huy Mậu)

Câu 9. Em hãy chỉ ra hiệu quả nghệ thuật của hệ thống từ láy được sử dụng trong bài thơ?

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN (6 điểm)

Câu 1

Chỉ ra và phân tích tác dụng của biện pháp tu từ nói quá trong những ví dụ sau:

a. Anh cứ yên tâm, vết thương mới chỉ sướt da thôi. Từ giờ đến sáng em có thể đi lên đến tận trời được.

b. [...] Cái cụ bà thét ra lửa ấy lại xử nhũn mềm hẫ vào nhà xoi nước.

Câu 2

Viết đoạn văn nêu cảm nhận của em về bài thơ “Những cánh buồm”.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****PHẦN I – TRẮC NGHIỆM****Câu 1 (0.25 điểm)**

Đoạn thơ sử dụng phương thức biểu đạt chính nào sau đây?

- A. Tự sự
- B. Biểu cảm
- C. Miêu tả
- D. Nghị luận

Phương pháp:

Đọc kỹ đoạn trích

Lời giải chi tiết:

Đoạn thơ sử dụng phương thức biểu đạt chính: biểu cảm

=> Đáp án: B

Câu 2 (0.25 điểm)

Thể thơ được sử dụng trong đoạn trích trên là gì?

- A. Thơ năm chữ
- B. Thơ tự do
- C. Thơ bốn chữ
- D. Thơ lục bát

Phương pháp:

Dựa vào đặc trưng thể loại, chú ý số tiếng/câu

Lời giải chi tiết:

Thể thơ được sử dụng trong đoạn trích trên là thể thơ tự do

=> Đáp án: B

Câu 3 (0.25 điểm)

Dòng nào sau đây chứa các từ ngữ gợi sự tảo tần và vất vả của người mẹ?

- A. Rong ruổi, chắt chiu, vai gầy, thao thức, rung rung
- B. Rong ruổi, chắt chiu, ngọt ngào, thao thức, rung rung
- C. Rong ruổi, chắt chiu, vai gầy, mùa thu, rung rung
- D. Rong ruổi, chắt chiu, vai gầy, thao thức, lặng im

Phương pháp:

Xác định ý nghĩa của các từ ngữ

Lời giải chi tiết:

Dòng A chứa các từ ngữ gợi sự tảo tần và vất vả của người mẹ

=> Đáp án: A

Câu 4 (0.25 điểm)

Dấu ba chấm trong câu thơ *Ồi, những trái na, hồng, ổi, thị...* có tác dụng gì?

- A. Tô ý còn nhiều sự vật, hiện tượng tương tự chưa liệt kê hết

B. Làm giãn nhịp điệu câu văn, chuẩn bị cho sự xuất hiện của một từ ngữ biểu thị nội dung bất ngờ hay hài hước, châm biếm

C. Thể hiện chỗ lời nói bỏ dửng hay ngập ngừng, ngắt quãng

D. Dùng để kết thúc câu cầu khiến

Phương pháp:

Nhớ lại chức năng của dấu ba chấm

Lời giải chi tiết:

Tác dụng: Tô ý còn nhiều sự vật, hiện tượng tương tự chưa liệt kê hết

=> Đáp án: A

Câu 5 (0.25 điểm)

Đọc khổ thơ thứ nhất và cho biết, vị *ngọt ngào* được tác giả cảm nhận tạo nên bởi điều gì?

A. Vị trái chín trong vườn

B. Sự tảo tần, vất vả của mẹ

C. A và B đúng

D. A và B sai

Phương pháp:

Đọc kỹ khổ thơ thứ nhất

Lời giải chi tiết:

Đọc khổ thơ thứ nhất và cho biết, vị *ngọt ngào* được tác giả cảm nhận tạo nên bởi vị trái chín trong vườn và sự tảo tần, vất vả của mẹ

=> Đáp án: C

Câu 6 (0.25 điểm)

Đọc câu thơ *Đôi vai gầy nghiêng nghiêng* chúng ta cảm nhận được tình cảm của người viết như thế nào?

- A. Vui sướng, tự hào về mẹ
- B. Hạnh phúc, ấm áp vì có mẹ
- C. Xót xa, thương cảm
- D. Buồn bã, u sầu

Phương pháp:

Xác định ý nghĩa biểu cảm của câu thơ

Lời giải chi tiết:

Đọc câu thơ *Đôi vai gầy nghiêng nghiêng* chúng ta cảm nhận được tình cảm của người viết: Xót xa, thương cảm

=> Đáp án: C

Câu 7 (0.25 điểm)

Trong không gian đêm thu xao xác, ai là người đã ngủ không yên giấc?

- A. Người mẹ
- B. Người con
- C. A và B đúng
- D. A và B sai

Phương pháp:

Đọc kỹ bài thơ

Lời giải chi tiết:

Trong không gian đêm thu xao xác, cả người mẹ và người con đều ngủ không yên giấc

=> Đáp án: C

Câu 8 (0.25 điểm)

Phần trích thơ nào sau đây có nội dung tương đồng với mạch cảm xúc trong bài thơ trên?

A. Tóc mẹ trắng như mây ngàn năm cũ

Trôi bồng bênh qua vết nứt thời gian

(Bình Nguyên Trang)

B. Áo của mẹ quanh năm mòn gấu

Vạt mồ hôi đậm nhạt theo màu

(Phan Huy Đồng)

C. Tôi ngồi nhớ mẹ tôi xưa

Mùa xuân đến sớm người chưa thấy về....

(Xuân Đam)

D. Tiễn mẹ lên tàu chiều rung tất

Biết có còn được đón mẹ vào thăm!

(Lê Huy Mậu)

Phương pháp:

Xác định giá trị nội dung của các câu thơ

Lời giải chi tiết:

Phần trích thơ B có nội dung tương đồng với mạch cảm xúc trong bài thơ trên

=> Đáp án: B

Câu 9 (2.0 điểm)

Em hãy chỉ ra hiệu quả nghệ thuật của hệ thống từ láy được sử dụng trong bài thơ?

Phương pháp:

Xác định được chính xác các từ láy được sử dụng và nêu được hiệu quả

Lời giải chi tiết:

- Các từ láy: *rong ruổi, lặng lẽ, ngọt ngào, chắt chiu, mong manh, nghiêng nghiêng, xao xác, thao thức, rưng rưng.*
- Hiệu quả: các từ láy góp phần giúp người đọc hình dung rõ hình dáng, sự tảo tần và vất vả của mẹ. Đồng thời mô tả, nhấn mạnh cảm xúc, tâm trạng của người con, góp phần diễn tả sinh động và sâu sắc tình cảm của người con dành cho mẹ.

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN**Câu 1 (2.0 điểm)**

Chỉ ra và phân tích tác dụng của biện pháp tu từ nói quá trong những ví dụ sau:

a. Anh cứ yên tâm, vết thương mới chỉ sưng da thôi. Từ giờ đến sáng em có thể đi lên đến tận trời được.

b. [...] Cái cụ bà thét ra lửa ấy lại xử nhữn mời hẳn vào nhà xoi nước.

Phương pháp:

Em vận dụng những hiểu biết về biện pháp tu từ nói quá để tìm ra và phân tích tác dụng.

Lời giải chi tiết:

b. Nói quá: Từ giờ đến sáng em có thể đi lên đến tận trời được.

=> Tác dụng: Nhấn mạnh dù vết thương có đau vẫn có thể đi bất cứ đâu – đi lên đến tận chân trời, không quản ngại khó khăn gian khổ.

c. Nói quá: Cụ bà thét ra lửa

=> Tác dụng: Nhấn mạnh về lời nói của con người có quyền hành, mỗi lời nói ra là người khác phải nghe theo.

Câu 2 (4.0 điểm)

Viết đoạn văn nêu cảm nhận của em về bài thơ “Những cánh buồm”

Phương pháp:

Nhớ lại nội dung bài thơ *Những cánh buồm* và chia sẻ cảm nhận của bản thân.

Lời giải chi tiết:

Đoạn tham khảo:

Trải qua biết bao nết gập của cuộc đời, con người dễ dàng bị chìm đắm trong cõi nhân gian nhưng những mơ ước một thời vẫn mãi đeo đuổi, bay bổng vượt thời gian đến với các thế hệ sau một cách tuyệt vời. Hương vị của tinh thần tốt đẹp ấy được thể hiện sâu sắc trong bài thơ *Những cánh buồm* của nhà thơ Hoàng Trung Thông:

Hai cha con bước đi trên cát

...

Cha gặp lại mình trong tiếng ước mơ con.

Bài thơ giàu chất suy tư, trầm lắng trong từng nhịp thơ, thắm thì như tiếng vỗ êm đềm của đại dương, nhưng vẫn huyền diệu trong hình ảnh thơ hai cha con với những hoài bão trong sáng như một huyền thoại. Hoàng Trung Thông gửi gắm ước mơ được bay xa tới những vùng trời mơ ước của hai thế hệ trong hình tượng cánh buồm căng phồng lao đi trên mặt biển trong hơi gió. Hình ảnh hai cha con tiếp bước song nhau trên bãi cát làm chan chứa một hồi âm lan truyền chan hòa trong sắc trời đại dương thật kì diệu. Không gian khoáng đãng rục rĩ, long lanh màu màu hạnh phúc như mở ra, mời gọi con người. Chính người cha đã dẹt cả vẻ đẹp tiềm ẩn của biển vào lòng con mình khi dìu dắt cậu bé bước đi trên nền của biển mà chỉ cần một chút nữa thôi con mình sẽ ùa ra hiển được. Thật hạnh phúc khi cả hai cha con đều trong một tâm trạng phơi phới, háo hức muốn tìm hiểu về biển. Khổ thơ là lời tâm sự triu mến của người cha đối với con. Mỗi một con người, ai cũng từng trải qua tuổi thơ ngây ngô với những ước mơ vô tận và đẹp đẽ. Với tư cách người dẫn đường, người cha từng bước tiếp tục tạo điều kiện chắp cánh cho ước mơ của con trên nền của một hoài bão lớn. Họ đã bước đi rất lâu, như hòa nhập trong lòng biển, trong nhịp bước song song trên cát từ buổi bình minh của ngày mới đến lúc nắng đã lên cao. Hi vọng rằng sẽ có thật nhiều, thật nhiều cánh buồm no gió lao đi trên biển, khơi quê hương Việt Nam dẫu yêu như ước mơ của cậu bé đã được người cha ủng hộ và chắp cánh bay cao.

Loigiaihay.com

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 4**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 7****BỘ SÁCH: CÁNH DIỀU****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****PHẦN I – TRẮC NGHIỆM (5 điểm)****Đọc ngữ liệu sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:****BÒ VÀ ẾCH**

Ếch đang ngồi trên một hòn đá giữa ao cùng các anh chị em của mình. Thình thoảng, ếch lại phóng lưỡi ra bắt lấy một con chuồn chuồn bay ngang qua rồi nhai tóp tép. Nó rất thỏa mãn. Khi nó nhìn lên đồng cỏ, một con bò đang ăn cỏ lọt và tầm mắt.

“Con vật kia mới to lớn làm sao chứ”, cô em út của ếch há hốc miệng nhận xét.

“Em nghĩ thế thật à?” – Ếch hỏi. “Anh cũng có thể tự biến thành to lớn như thế”, và nó phình ngực lên hết cỡ.

“Con bò vẫn lớn hơn nhiều” – Cô em út nói.

“Ái chà vậy thì anh sẽ biến thành lớn hơn nữa” – Con ếch ngu ngốc bèn huênh hoang. Và nó phình to ra, phình to ra, dẫn hết bộ da cho đến khi nó đã căng hết cỡ.

“Con bò vẫn lớn hơn nhiều” – Cô em út nói bằng giọng lí nhí vì sợ người anh lớn sẽ tức giận.

“Anh có thể biến thành to hơn nữa, thật sự anh có thể làm thế” – Con ếch giận dữ hét lên. Và nó phình ra, phình ra nữa cho tới khi – bụp một tiếng to – nó nổ banh xác! Và đó là kết cục của con ếch.

(Trích Ngụ ngôn Aesop, Fulvio Testa kể lại, Huyền Vũ dịch, NXB Văn học)

Câu 1. Văn bản trên thuộc thể loại/ tiểu loại nào?

- A. Văn bản thơ
- B. Văn bản truyện
- C. Văn bản thông tin
- D. Văn bản tản văn

Câu 2. Nhân vật chính trong truyện là:

- A. Bò
- B. Cô ếch út
- C. Ếch
- D. Ếch và cô ếch út

Câu 3. Việc gì khiến “ếch” tự thấy thỏa mãn? Điều đó thể hiện tính cách gì của nó?

- A. Bắt mồi quá dễ dàng. Thể hiện sự ngộ nhận về khả năng của bản thân.
- B. Bắt con chuồn chuồn rất dễ dàng. Thể hiện khả năng nhanh nhẹn, giỏi giang.
- C. Bắt mồi quá dễ dàng. Thể hiện tài năng vượt trội

D. Bắt con mồi rất dễ dàng. Thể hiện sự tài giỏi so với đám anh chị em nhà ếch.

Câu 4. Câu “Em nghĩ thế thật à? Anh có thể tự biến mình thành to lớn như thế” bộc lộ suy nghĩ, thái độ gì của con ếch?

A. Ngạc nhiên vì con bò to và tin rằng mình có thể biến to được như nó.

B. Không tin lời cô ếch út nói và muốn chứng minh sức mạnh của mình với em.

C. Không tin là con bò to và tin rằng biến thành to như vậy được.

D. Phủ nhận có con vật mạnh hơn mình.

Câu 5. Theo em, hành động phình to hết cỡ của con ếch (tới lần thứ ba) thể hiện điều gì về tính cách nhân vật này?

A. Quá ảo tưởng, hiếu thắng và kiêu ngạo về sức mạnh bản thân.

B. Không hiểu rõ khả năng của bản thân

C. Kiêu ngạo, tự phụ và không hiểu rõ hạn chế của bản thân

D. Không muốn cô ếch út thất vọng và tin tưởng vào sức mạnh bản thân

Câu 6. Chi tiết nào dưới đây thể hiện mâu thuẫn, tạo kịch tính cho câu chuyện trên?

A. Con bò xuất hiện và cô ếch út ngạc nhiên trước sự to lớn của nó

B. Cô ếch út khen con bò to trước mặt con ếch vốn ngạo mạn, tự phụ

C. Con bò xuất hiện trước mặt con ếch đang bắt mồi

D. Cô ếch út khen con bò to trước mặt con ếch vốn kiêu căng

Câu 7. Vì sao con ếch lại nhận một kết cục bất ngờ như vậy (nổ banh)?

- A. Quá kiêu căng, hiếu thắng
- B. Quá tự tin vào năng lực bản thân
- C. Không hiểu rõ đặc điểm/ khả năng của bản thân
- D. Tất cả đáp án trên

Câu 8. Thủ pháp nghệ thuật nào sử dụng khi liên tưởng đặc điểm có thực của con ếch với ý nghĩa biểu tượng của nó?

- A. So sánh
- B. Nhân hóa
- C. Đối chiếu, liên tưởng
- D. Tỷ dụ/ ẩn dụ

Câu 9. Con ếch trong truyện tượng trưng cho kiểu/ hạng người nào trong xã hội?

- A. Kiêu căng, tự phụ
- B. Ảo tưởng sức mạnh bản thân, hiếu thắng
- C. Thích thể hiện
- D. Thích chạy đua theo người khác

Câu 10. Bài học ngụ ý được gửi gắm qua câu chuyện trên là:

- A. Những người hay gặp may mắn dễ ảo tưởng vào năng lực của bản thân, cần hiểu rõ những thế mạnh và hạn chế của bản thân, tránh kiêu ngạo
- B. Không nên bị ảnh hưởng bởi những lời khích bác của người khác
- C. Cần rèn luyện kiên trì, bền bỉ để có một sức mạnh, năng lực tốt
- D. Hiểu rõ khả năng của bản thân mình, tránh so sánh, ghen tỵ với người khác

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN (5 điểm)

Viết một bài văn phân tích đặc điểm một nhân vật trong truyện ngụ ngôn mà em yêu thích.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****PHẦN I – TRẮC NGHIỆM****Câu 1 (0.5 điểm)**

Văn bản trên thuộc thể loại/ tiểu loại nào?

- A. Văn bản thơ
- B. Văn bản truyện
- C. Văn bản thông tin
- D. Văn bản tản văn

Phương pháp:

Dựa vào đặc trưng thể loại

Lời giải chi tiết:

Văn bản trên thuộc thể loại truyện ngụ ngôn

=> Đáp án: B

Câu 2 (0.5 điểm)

Nhân vật chính trong truyện là:

- A. Bò
- B. Cô ếch út
- C. Ếch
- D. Ếch và cô ếch út

Phương pháp:

Đọc và xác định nhân vật chính trong truyện

Lời giải chi tiết:

Nhân vật chính trong truyện là ếch

=> Đáp án: C

Câu 3 (0.5 điểm)

Việc gì khiến “ếch” tự thấy thỏa mãn? Điều đó thể hiện tính cách gì của nó?

- A. Bắt mồi quá dễ dàng. Thể hiện sự ngạo mạn về khả năng của bản thân.
- B. Bắt con chuồn chuồn rất dễ dàng. Thể hiện khả năng nhanh nhẹn, giỏi giang.
- C. Bắt mồi quá dễ dàng. Thể hiện tài năng vượt trội
- D. Bắt con mồi rất dễ dàng. Thể hiện sự tài giỏi so với đám anh chị em nhà ếch.

Phương pháp:

Đọc kỹ đoạn trích

Lời giải chi tiết:

Bắt mồi quá dễ dàng. Thể hiện tài năng vượt trội

=> Đáp án: C

Câu 4 (0.5 điểm)

Câu “Em nghĩ thế thật à? Anh có thể tự biến mình thành to lớn như thế” bộc lộ suy nghĩ, thái độ gì của con ếch?

- A.** Ngạc nhiên vì con bò to và tin rằng mình có thể biến to được như nó.
- B.** Không tin lời cô ếch út nói và muốn chứng minh sức mạnh của mình với em.
- C.** Không tin là con bò to và tin rằng biến thành to như vậy được.
- D.** Phủ nhận có con vật mạnh hơn mình.

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Lời giải chi tiết:

Phủ nhận có con vật mạnh hơn mình

=> Đáp án: D

Câu 5 (0.5 điểm)

Theo em, hành động phình to hết cỡ của con ếch (tới lần thứ ba) thể hiện điều gì về tính cách nhân vật này?

- A.** Quá ảo tưởng, hiếu thắng và kiêu ngạo về sức mạnh bản thân.
- B.** Không hiểu rõ khả năng của bản thân
- C.** Kiêu ngạo, tự phụ và không hiểu rõ hạn chế của bản thân
- D.** Không muốn cô ếch út thất vọng và tin tưởng vào sức mạnh bản thân

Phương pháp:

Nêu suy nghĩ của em

Lời giải chi tiết:

Theo em, hành động phình to hết cỡ của con ếch (tới lần thứ ba) thể hiện tính cách quá ảo tưởng, hiếu thắng và kiêu ngạo về sức mạnh bản thân.

=> Đáp án: A

Câu 6 (0.5 điểm)

Chi tiết nào dưới đây thể hiện mâu thuẫn, tạo kịch tính cho câu chuyện trên?

- A. Con bò xuất hiện và cô ếch út ngạc nhiên trước sự to lớn của nó
- B. Cô ếch út khen con bò to trước mặt con ếch vốn ngạo mạn, tự phụ
- C. Con bò xuất hiện trước mặt con ếch đang bắt mồi
- D. Cô ếch út khen con bò to trước mặt con ếch vốn kiêu căng

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Lời giải chi tiết:

Chi tiết cô ếch út khen con bò to trước mặt con ếch vốn ngạo mạn, tự phụ tạo kịch tính cho câu chuyện

=> Đáp án: B

Câu 7 (0.5 điểm)

Vì sao con ếch lại nhận một kết cục bất ngờ như vậy (nổ banh)?

- A. Quá kiêu căng, hiếu thắng
- B. Quá tự tin vào năng lực bản thân
- C. Không hiểu rõ đặc điểm/ khả năng của bản thân
- D. Tất cả đáp án trên

Phương pháp:

Đọc kỹ văn bản

Lời giải chi tiết:

Con ếch lại nhận một kết cục bất ngờ như vậy vì không hiểu rõ đặc điểm/ khả năng của bản thân

=> Đáp án: C

Câu 8 (0.5 điểm)

Thủ pháp nghệ thuật nào sử dụng khi liên tưởng đặc điểm có thực của con ếch với ý nghĩa biểu tượng của nó?

- A. So sánh
- B. Nhân hóa
- C. Đối chiếu, liên tưởng
- D. Tỷ dụ/ ẩn dụ

Phương pháp:

Đọc kĩ văn bản

Lời giải chi tiết:

Tỷ dụ/ ẩn dụ

=> Đáp án: D

Câu 9 (0.5 điểm)

Con ếch trong truyện tượng trưng cho kiểu/ hạng người nào trong xã hội?

- A. Kiêu căng, tự phụ
- B. Ảo tưởng sức mạnh bản thân, hiếu thắng

C. Thích thể hiện

D. Thích chạy đua theo người khác

Phương pháp:

Từ nhân vật con ếch rút ra ý nghĩa biểu tượng

Lời giải chi tiết:

Ảo tưởng sức mạnh bản thân, hiếu thắng

=> Đáp án: B

Câu 10 (0.5 điểm)

Bài học ngụ ý được gửi gắm qua câu chuyện trên là:

A. Những người hay gặp may mắn dễ ảo tưởng vào năng lực của bản thân, cần hiểu rõ những thế mạnh và hạn chế của bản thân, tránh kiêu ngạo

B. Không nên bị ảnh hưởng bởi những lời khích bác của người khác

C. Cần rèn luyện kiên trì, bền bỉ để có một sức mạnh, năng lực tốt

D. Hiểu rõ khả năng của bản thân mình, tránh so sánh, ghen tỵ với người khác

Phương pháp:

Từ nội dung câu chuyện rút ra bài học ngụ ý

Lời giải chi tiết:

Những người hay gặp may mắn dễ ảo tưởng vào năng lực của bản thân, cần hiểu rõ những thế mạnh và hạn chế của bản thân, tránh kiêu ngạo

=> Đáp án: A

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN (5.0 điểm)

Viết một bài văn phân tích đặc điểm một nhân vật trong truyện ngụ ngôn mà em yêu thích.

Phương pháp:

Đọc lại nội dung câu chuyện mà em yêu thích và xác định đặc điểm nhân vật.

Lời giải chi tiết:***Bài tham khảo:***

Một con người khi làm việc, không tự tin vào bản thân, không có chính kiến của mình mà phải thực hiện ý kiến theo tham khảo của nhiều người khác thì sẽ dẫn tới tình trạng “lắm thầy thối ma” rồi cũng thất bại. Nhân vật người thợ mộc trong câu chuyện ngụ ngôn “đẽo cày giữa đường” đã cho ta thấy điều đó.

Câu chuyện kể về một chàng nông dân có được khúc gỗ to muốn làm một cái cày để bán thu lợi nhuận và tăng năng suất lao động. Không biết sự vô tình hay cố ý, anh ta ngồi đẽo cày giữa đường. Kết cục từ một khúc gỗ có ích trở thành một mẩu gỗ vô dụng bởi anh không bảo vệ được chính kiến của mình, nghe hết lời người này đến lời người khác. Giá mà anh ta nghiên cứu thật kĩ những yêu cầu cần đạt của sản phẩm mình đã chọn thì sẽ không đến nỗi làm người khác phì cười. Miệng đời không xấu, chưa hẳn người qua đường có ý phá anh ta nhưng mỗi người có một cảm nhận riêng theo từng góc độ của họ. Khi việc anh làm phơi ra trước mặt mọi người thì lẽ đương nhiên mọi người có quyền góp ý cho anh không ngần ngại. Có những ý kiến tốt song có người ích kỷ muốn anh ta không làm được, không tin vào bản thân mà cố ý nói hại trêu chọc anh.

Có thể nói, hành động của anh đẽo cày không sai khi chịu và biết lắng nghe ý kiến của người khác. Nhưng do anh không chịu suy nghĩ chín chắn, kết hợp giữa ý kiến của mình với ý kiến tham khảo nên đã gây ra tình trạng kể trên.

Nếu có chủ kiến thì vốn trí thức và bản lĩnh sẽ giúp anh phân tích cái lợi và cái hại cho mình. Trí thức là sự hiểu biết, trình độ nhận thức để giải quyết công việc

một cách nhanh chóng và hiệu quả dựa trên những cơ sở sẵn có trong mỗi con người. Bản lĩnh song không được là ngu ngốc, thiếu logic của từng ý kiến để chất lọc thật chính các những điều hay, đưa tới kết luận và hành động. Một khi đã quyết định làm thì dám chịu trách nhiệm với bản thân rồi rút kinh nghiệm chứ không bạ đâu làm đấy.

Trong cuộc sống hiện đại mà không phải lúc nào ta cũng nhận được sự giúp đỡ thân thuộc. Vì vậy mỗi con người phải có chính kiến của mình. Mặc dù ta vẫn phải tiếp nhận ý kiến của người khác nhưng phải biết chọn lọc, không thể để ý kiến đó chi phối và lấn át lý tưởng của bản thân. Anh chàng trong chuyện chẳng những thiếu lập trường mà còn thiếu hiểu biết về công việc mình đang làm nên ai nói gì cũng nghe thành ra thất bại. Câu chuyện khuyên mọi người phải biết học hỏi một cách chủ động và phải có chủ kiến của mình trong bất cứ hoàn cảnh nào và lĩnh vực nào.

Nếu phải làm một công việc mang tính tập thể có ý nghĩa quan trọng, đòi hỏi trình độ cao, ta cũng không nên quá đề cao ý kiến của bản thân và đây là việc có ý nghĩa không phải cho riêng mình. Song không vì thế mà ta yên lặng, hãy mạnh dạn nói lên ý kiến suy nghĩ của mình vì có thể nó có ích cho kết quả chung, giúp ta nhẹ nhõm và tự tin hơn vào bản thân năng lực, trí tuệ cũng như hoàn thiện hơn và điều quan trọng hơn là được mọi người yêu quý, tin cậy và thán phục. Nhưng ngược lại kết quả xấu làm ảnh hưởng đến bản thân và cuộc sống.

Cuộc đời chúng ta chỉ sống được một lần duy nhất nên phải để một cái cày thật hoàn hảo để không cảm thấy hối tiếc. Hãy học từ những sai lầm của người khác, bạn sẽ không bao giờ hối hận.

Loigiaihay.com

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 2 – ĐỀ SỐ 5

MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 7

BỘ SÁCH: CÁNH DIỀU

Thời gian làm bài: 90 phút

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

PHẦN I – TRẮC NGHIỆM (5 điểm)

Đọc ngữ liệu sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

NHỮNG ĐỨA TRẺ BẢN MÂY – Ngô Bá Hòa

Những đứa trẻ lớn trên lưng trâu

giọng nói truong thành như nửa võ

ước mơ được bay cao hơn chim

và lớn hơn cây cổ thụ

Những đứa trẻ tóc mọc trong mây

bước chân làm đau đá sỏi

khúc đồng dao đếm tuổi

suối ru hồn trong veo

Những đứa trẻ lớn trong màu xanh

Có ánh mắt thấu đại ngàn

Có đôi tai lắng trăm ngàn núi

Và nụ cười vỡ ánh hoàng hôn.

Cứ lớn lên

Lớn lên

Những đứa trẻ khát khao bầu trời mới

(<https://vanvn.vn/chum-tho-tac-gia-tre>)

Câu 1. Bài thơ sử dụng những phương thức biểu đạt nào?

- A. Tự sự, biểu cảm
- B. Biểu cảm, miêu tả, tự sự
- C. Nghị luận, biểu cảm
- D. Thuyết minh, biểu cảm

Câu 2. Yếu tố tự sự trong bài thơ là để:

- A. Kể quá trình trưởng thành của những đứa trẻ
- B. Kể về những khúc đồng dao
- C. Kể về việc làm của những đứa trẻ
- D. Kể về khao khát ước mơ của những đứa trẻ

Câu 3. Dòng nào nói đúng sự trưởng thành của những đứa trẻ ở khổ thơ thứ nhất?

- A. Biết cười trên lưng trâu, biết ước mơ
- B. Lớn như cây cổ thụ
- C. Thân hình cao lớn, giọng nói vỡ, biết ước mơ
- D. Tất cả đáp án trên

Câu 4. Dòng thơ “Những đứa trẻ lớn trên lưng trâu” được hiểu như thế nào?

- A. Là những đứa trẻ gắn với lao động từ thuở nhỏ, lớn lên mộc mạc, tự nhiên.
- B. Là những đứa trẻ phải lao động từ thuở nhỏ.
- C. Là những đứa trẻ sống và lớn lên không thể thiếu con trâu và đồng ruộng.
- D. Trâu là người bạn thân thiết với trẻ em miền núi

Câu 5. Dòng nào nói lên đặc điểm nghệ thuật, ngôn ngữ của những dòng thơ sau?

Giọng nói trưởng thành như nửa vỡ

Ước mơ được bay cao hơn chim

Và lớn hơn cây cổ thụ

- A. Ngôn ngữ thô mộc, thiếu tinh tế
- B. Ngôn ngữ giản dị, mộc mạc, giàu âm thanh, hình ảnh
- C. Nghệ thuật so sánh

D. B và C đúng

Câu 6. “Những đứa trẻ tóc mọc trong mây” có đặc điểm riêng như thế nào?

A. Hay hát đồng dao, lời nói rất nhẹ nhàng

B. Mạnh mẽ vô cùng, cứng hơn sỏi đá

C. Khỏe mạnh, rắn rỏi, tâm hồn trong sáng

D. Tóc màu mây, tâm hồn phiêu lãng

Câu 7. “Những đứa trẻ lớn trong màu xanh” có điều gì đặc biệt?

A. Khỏe khoắn, sống hồn nhiên, lạc quan

B. Có khả năng thích ứng, sinh tồn cao

C. Nụ cười lạnh lạnh, giòn tan, bùng sáng cả hoàng hôn

D. A và B đúng

Câu 8. Dòng nào nói lên giá trị (về đẹp hình thức và nội dung) của khổ thơ cuối?

Cứ lớn lên

Lớn lên

Những đứa trẻ khát khao bầu trời mới

A. Khổ thơ bậc thang, điệp từ, nhịp linh hoạt gợi ảnh những đứa trẻ sống gắn với thiên nhiên mạnh mẽ, trong sáng, đầy khao khát

B. Khổ thơ bậc thang, điệp từ, nhịp linh hoạt gợi ảnh những đứa trẻ sống gần với thiên nhiên trưởng thành rất nhanh chóng

C. Khổ thơ mới mẻ, nhịp linh hoạt gợi những đứa trẻ vươn tới trời xanh

D. Ba dòng thơ đã khắc họa sinh động quá trình lớn lên của trẻ em miền núi

Câu 9. Bài thơ “Những đứa trẻ bản Mây” đã sử dụng những phép tu từ nào?

A. Ẩn dụ, so sánh, điệp từ, ngôn ngữ giàu hình ảnh

B. Ẩn dụ, so sánh, điệp từ, điệp cấu trúc câu, nhân hóa

C. Hoán dụ, so sánh, điệp từ, điệp cấu trúc câu, nói quá

D. Liên tưởng, so sánh, điệp từ, điệp cấu trúc câu, nói quá

Câu 10. Nhân vật trữ tình trong bài thơ là người:

A. Am hiểu cuộc sống của người miền núi, yêu say mê cảnh sắc và những đứa trẻ lớn lên từ rừng xanh

B. Nâng niu trân trọng cuộc sống hồn nhiên, giàu mơ ước của trẻ em

C. Theo trường phái chủ nghĩa tự nhiên

D. Chuộng lối sống dân dã, mộc mạc, không ưa sự cầu kỳ

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN (5 điểm)

Hãy viết bài văn nêu lên cảm xúc của em sau khi đọc một trong các tác phẩm: “*Những cánh buồm*” (Hoàng Trung Thông), “*Mây và sóng*” (Ta-go), “*Mẹ và quả*” (Nguyễn Khoa Điềm)

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****PHẦN I – TRẮC NGHIỆM****Câu 1 (0.5 điểm)**

Bài thơ sử dụng những phương thức biểu đạt nào?

- A. Tự sự, biểu cảm
- B. Biểu cảm, miêu tả, tự sự
- C. Nghị luận, biểu cảm
- D. Thuyết minh, biểu cảm

Phương pháp:

Đọc kĩ bài thơ

Lời giải chi tiết:

Bài thơ sử dụng những phương thức biểu đạt: biểu cảm, miêu tả, tự sự

=> Đáp án: B

Câu 2 (0.5 điểm)

Yếu tố tự sự trong bài thơ là đề:

- A. Kể quá trình trưởng thành của những đứa trẻ
- B. Kể về những khúc đồng dao
- C. Kể về việc làm của những đứa trẻ
- D. Kể về khao khát ước mơ của những đứa trẻ

Phương pháp:

Đọc kỹ bài thơ

Lời giải chi tiết:

Yếu tố tự sự trong bài thơ là để kể quá trình trưởng thành của những đứa trẻ

=> Đáp án: A

Câu 3 (0.5 điểm)

Dòng nào nói đúng sự trưởng thành của những đứa trẻ ở khổ thơ thứ nhất?

- A. Biết cười trên lưng trâu, biết ước mơ
- B. Lớn như cây cổ thụ
- C. Thân hình cao lớn, giọng nói vỡ, biết ước mơ
- D. Tất cả đáp án trên

Phương pháp:

Đọc kỹ bài thơ

Lời giải chi tiết:

“Lớn như cây cổ thụ” nói đúng sự trưởng thành của những đứa trẻ ở khổ thơ thứ nhất

=> Đáp án: B

Câu 4 (0.5 điểm)

Dòng thơ “Những đứa trẻ lớn trên lưng trâu” được hiểu như thế nào?

- A. Là những đứa trẻ gắn với lao động từ thuở nhỏ, lớn lên mộc mạc, tự nhiên.

B. Là những đứa trẻ phải lao động từ thuở nhỏ.

C. Là những đứa trẻ sống và lớn lên không thể thiếu con trâu và đồng ruộng.

D. Trâu là người bạn thân thiết với trẻ em miền núi

Phương pháp:

Đọc và xác định nội dung của câu thơ

Lời giải chi tiết:

Là những đứa trẻ gắn với lao động từ thuở nhỏ, lớn lên mộc mạc, tự nhiên

=> Đáp án: A

Câu 5 (0.5 điểm)

Dòng nào nói lên đặc điểm nghệ thuật, ngôn ngữ của những dòng thơ sau?

Giọng nói trưởng thành như nửa vỡ

Ước mơ được bay cao hơn chim

Và lớn hơn cây cổ thụ

A. Ngôn ngữ thô mộc, thiếu tinh tế

B. Ngôn ngữ giản dị, mộc mạc, giàu âm thanh, hình ảnh

C. Nghệ thuật so sánh

D. B và C đúng

Phương pháp:

Đọc kỹ đoạn thơ

Lời giải chi tiết:

B và C đúng

=> Đáp án: D

Câu 6 (0.5 điểm)

“Những đứa trẻ tóc mọc trong mây” có đặc điểm riêng như thế nào?

- A. Hay hát đồng dao, lời nói rất nhẹ nhàng
- B. Mạnh mẽ vô cùng, cứng hơn sỏi đá
- C. Khỏe mạnh, rắn rỏi, tâm hồn trong sáng
- D. Tóc màu mây, tâm hồn phiêu lãng

Phương pháp:

Đọc kỹ bài thơ

Lời giải chi tiết:

“Những đứa trẻ tóc mọc trong mây” có đặc điểm khỏe mạnh, rắn rỏi, tâm hồn trong sáng

=> Đáp án: C

Câu 7 (0.5 điểm)

“Những đứa trẻ lớn trong màu xanh” có điều gì đặc biệt?

- A. Khỏe khoắn, sống hồn nhiên, lạc quan
- B. Có khả năng thích ứng, sinh tồn cao
- C. Nụ cười lanh lảnh, giòn tan, bùng sáng cả hoàng hôn
- D. A và B đúng

Phương pháp:

Đọc kỹ bài thơ

Lời giải chi tiết:

A và B đúng

=> Đáp án: D

Câu 8 (0.5 điểm)

Dòng nào nói lên giá trị (về đẹp hình thức và nội dung) của khổ thơ cuối?

Cứ lớn lên

Lớn lên

Những đứa trẻ khát khao bầu trời mới

A. Khổ thơ bậc thang, điệp từ, nhịp linh hoạt gợi ảnh những đứa trẻ sống gần với thiên nhiên mạnh mẽ, trong sáng, đầy khao khát

B. Khổ thơ bậc thang, điệp từ, nhịp linh hoạt gợi ảnh những đứa trẻ sống gần với thiên nhiên trưởng thành rất nhanh chóng

C. Khổ thơ mới mẻ, nhịp linh hoạt gợi những đứa trẻ vươn tới trời xanh

D. Ba dòng thơ đã khắc họa sinh động quá trình lớn lên của trẻ em miền núi

Phương pháp:

Đọc kỹ đoạn thơ

Lời giải chi tiết:

Khổ thơ bậc thang, điệp từ, nhịp linh hoạt gợi ảnh những đứa trẻ sống gần với thiên nhiên mạnh mẽ, trong sáng, đầy khao khát

=> Đáp án: A

Câu 9 (0.5 điểm)

Bài thơ “Những đứa trẻ bản Mây” đã sử dụng những phép tu từ nào?

- A. Ẩn dụ, so sánh, điệp từ, ngôn ngữ giàu hình ảnh
- B. Ẩn dụ, so sánh, điệp từ, điệp cấu trúc câu, nhân hóa
- C. Hoán dụ, so sánh, điệp từ, điệp cấu trúc câu, nói quá
- D. Liên tưởng, so sánh, điệp từ, điệp cấu trúc câu, nói quá

Phương pháp:

Đọc kỹ đoạn thơ

Lời giải chi tiết:

Bài thơ “Những đứa trẻ bản Mây” đã sử dụng những phép tu từ: ẩn dụ, so sánh, điệp từ, điệp cấu trúc câu, nhân hóa

=> Đáp án: B

Câu 10 (0.5 điểm)

Nhân vật trữ tình trong bài thơ là người:

- A. Am hiểu cuộc sống của người miền núi, yêu say mê cảnh sắc và những đứa trẻ lớn lên từ rừng xanh
- B. Nâng niu trân trọng cuộc sống hồn nhiên, giàu mơ ước của trẻ em
- C. Theo trường phái chủ nghĩa tự nhiên
- D. Chuộng lối sống dân dã, mộc mạc, không ưa sự cầu kỳ

Phương pháp:

Đọc kỹ bài thơ

Lời giải chi tiết:

Nhân vật trữ tình trong bài thơ là người: Am hiểu cuộc sống của người miền núi, yêu say mê cảnh sắc và những đứa trẻ lớn lên từ rừng xanh

=> Đáp án: A

PHẦN II – TẬP LÀM VĂN (5.0 điểm)

Hãy viết bài văn nêu lên cảm xúc của em sau khi đọc một trong các tác phẩm: “*Những cánh bướm*” (Hoàng Trung Thông), “*Mây và sóng*” (Ta-go), “*Mẹ và quả*” (Nguyễn Khoa Điềm)

Phương pháp:

Nhớ lại các tác phẩm đã học và viết đoạn văn nêu cảm xúc của bản thân.

- Mở bài: Nêu cảm nghĩ chung về bài thơ. Dẫn ra khổ thơ, đoạn thơ có nội dung hoặc nghệ thuật đặc sắc mang lại cho em nhiều cảm xúc
- Thân bài: Nêu cụ thể cảm xúc của em về yếu tố nội dung hoặc nghệ thuật đặc sắc khiến em yêu thích

Ví dụ: nêu cảm xúc về hai dòng thơ cuối của bài thơ: “Tôi hoảng sợ ngày bàn tay mẹ mỏi/ Mình vẫn còn một thứ quả non xanh?”. Hai dòng thơ cuối gợi cho người đọc sự xúc động, sâu lắng bởi tình cảm và tấm lòng hiếu thảo của nhà thơ. Sử dụng biện pháp tu từ hoán dụ, lấy hình ảnh “bàn tay mẹ mỏi” để chỉ người mẹ già suốt đời vì con đã không còn sức lực nữa. Tiếp đến là biện pháp tu từ ẩn dụ, dùng hình ảnh “quả non xanh” chỉ sự chưa trưởng thành, còn non dại, vụng về của chính mình (người con). Hai dòng thơ đã diễn tả được tâm trạng lo lắng, trăn trở, pha chút ân hận của nhà thơ: mẹ già rồi mà mình vẫn còn non nớt, vụng dại...

- Kết bài: Khái quát lại suy nghĩ của bản thân về yếu tố đã mang lại cảm xúc ấy.

Ví dụ: Hai dòng thơ thể hiện cái nhìn tinh tế, nổi xúc động của nhà thơ và nói giúp được nhiều người tình cảm quý trọng, thương yêu mẹ vô cùng.

Lời giải chi tiết:

Bài tham khảo:

Thăm thẳm muôn trùng, mênh mông bất tận, ngút ngàn rợn ngợp... biển như là đại diện cho những gì vô cùng vô tận, phi thường và kỳ vĩ trên thế gian này. Con người ta hay ví mình là giọt nước giữa lòng biển khơi, là hạt cát nhỏ nhoi trên bờ biển, như một sự tự ý thức về kiếp nhân sinh nhỏ bé, mong manh của chính mình. Nhưng điều kỳ lạ ngỡ như mâu thuẫn mà rất hợp lý, rằng con người dẫu biết mình mong manh vẫn muốn hóa cường tráng, nhỏ nhoi vẫn muốn hóa lớn lao... nên trước biển, khát khao vẫn trào lên như muôn ngàn lớp sóng. Biển, vì thế còn là đại dương của ước mơ!

Bởi vậy chẳng mà tự cổ chí kim đã có không biết bao nhiêu thi nhân say mê viết về biển. “Những cánh buồm” của Hoàng Trung Thông là một trong muôn vàn những thi phẩm hay về đề tài này. Bài thơ được Hoàng Trung Thông sáng tác từ năm 1963 và được chọn làm tên chung cho tập thơ của ông do NXB Văn học ấn hành năm 1971. Tác phẩm khắc họa một cuộc dạo chơi của hai cha con trên bãi biển, lời thơ giản dị mà khơi gợi bao ý nghĩa sâu xa:

Hai cha con bước đi trên cát

Ánh mặt trời rực rỡ biển xanh

Bóng cha dài lênh khênh

Bóng con tròn chắc nịch

Cha và con xuất hiện trên nền của biển trời lồng lộng, cát trắng phẳng lì. Khả năng quan sát tinh tế đã khiến Hoàng Trung Thông miêu tả hai con người với hai cái bóng in trên nền cát. Cái lênh khênh của bóng cha như đối lập với cái tròn chắc nịch của bóng con, cái già nua vì thời gian của thế hệ cha anh như đối lập với cái vững chãi, tự tin của cả thế hệ con cháu. Cha dắt con đi hay chính quá khứ

điều bước cho hiện tại, lớp trước nâng bước cho lớp sau, trong một tâm trạng Nghe con bước lòng vui phơi phới. Đặc biệt trong một không gian rục rĩ Nắng mai hồng là thứ ánh nắng ấm áp, tinh khôi mở đầu ngày mới bình yên. Cha và con đi trong nắng mai hồng như một sự hòa nhập với hiện tại sáng tươi, cái hiện tại làm lòng cha phơi phới bởi biết ở con đang nảy nở những ước mơ trong trẻo và cao đẹp. Và thật ngộ nghĩnh khi: “Con bỗng lắc tay cha khẽ hỏi:/ - Cha ơi! Sao xa kia chỉ thấy nước thấy trời/ Không thấy nhà, không thấy cây, không thấy người ở đó?”. Người con trong bài thơ này còn nhỏ quá nên mới đặt ra những câu hỏi ngây thơ đến vậy! Một câu hỏi ngây thơ mà không hề vô nghĩa! Đôi mắt lần đầu tiên thấy biển của con đã khơi gợi những nỗi băn khoăn rất đáng yêu trước mặt mừng biển trời bát ngát. Đó cũng là cái cớ để người cha bày tỏ trải nghiệm cuộc đời mình qua lời giải đáp cho con: “Theo cánh buồm đi mãi đến nơi xa/ Sẽ có cây, có cửa, có nhà/ Vẫn là đất nước của ta...”.

Cứ theo như lời của cha, thì cánh buồm sẽ là phương tiện để con người có thể đi đến những nơi cha chưa hề đến. Người cha đã tự thừa nhận cái giới hạn của mình. Và thật bất ngờ khi: “Con lại trở cánh buồm xa nói khẽ/ Cha mượn cho con buồm trắng nhé/ Để con đi...”.

Vậy là với người cha, những hiểu biết về chân trời xa chỉ dừng lại trong nhận thức. Nhưng với người con, sự nhận thức giờ đây đã hóa thành ước mơ hoài bão lớn. Và Cánh buồm trắng sẽ giúp con thực hiện những điều cha chưa làm được. Đi không còn chỉ hành động cụ thể trong suy nghĩ ngây thơ của đứa trẻ nữa mà đi còn là “ý nghĩa cuộc đời, là sứ mệnh của đời trẻ” (Vũ Nho). Khoảng cách giữa cha và con là khoảng cách của hai thế hệ, nhưng qua lời của con, người cha chợt nhận ra có một sự kết nối đặc biệt:

*Lời của con hay tiếng sóng thăm thì
Hay tiếng của lòng cha từ một thời xa lắm
Lần đầu tiên trước biển khơi thăm thăm
Cha gặp lại mình trong tiếng ước mơ con.*

Có thể trước đây, khi còn nhỏ như con, cha cũng từng khát khao đi như thế. Con và cha của quá khứ và hiện tại cùng chung một ước vọng, một ý nguyện. Bờ là bến đỗ của cha nhưng cũng là điểm xuất phát của con. Chân trời là khao khát của cha nay lại ươm mầm lớn dậy trong con. Cha đã trao lại cho con ngọn lửa của đam mê và khát vọng, để thế hệ trẻ hôm nay bước tiếp con đường của cha anh thưở trước! Những cánh buồm của Hoàng Trung Thông là bài ca đẹp về ước mơ vươn tới của con người...

Loigiaihay.com